

CYPRUS CENTRE
OF THE INTERNATIONAL
THEATRE INSTITUTE

38, Rigenis str.
1010 Nicosia
Cyprus

T +357 2267 4920
F +357 2268 0822

info@ccoiti.org.cy
www.ccoiti.org.cy

International Theatre Institute ITI
World Organization for the Performing Arts

Μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου – 27 Μαρτίου 2026

Συγγραφέας Μηνύματος: Willem DAFOE, Η.Π.Α.
Ηθοποιός, Θεατρικός Δημιουργός

Μετάφραση στα ελληνικά από το αγγλικό πρωτότυπο

Μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου 2026

Είμαι ηθοποιός, γνωστός κυρίως ως ηθοποιός κινηματογράφου. Ωστόσο, οι ρίζες μου βρίσκονται βαθιά στο θέατρο. Από το 1977 έως το 2003 ήμουν μέλος του The Wooster Group, δημιουργώντας και ερμηνεύοντας πρωτότυπα έργα στο The Performing Garage της Νέας Υόρκης και περιοδεύοντας σε όλο τον κόσμο. Έχω επίσης συνεργαστεί με τους Richard Foreman, Robert Wilson και Romeo Castellucci. Τώρα, είμαι ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Μπιενάλε Θεάτρου της Βενετίας. Αυτή η θέση, τα γεγονότα στον κόσμο και η επιθυμία μου να επιστρέψω στο θέατρο έχουν διαμορφώσει έντονα την πεποίθησή μου για τη μοναδική θετική δύναμη και σημασία του θεάτρου.

Στο ταπεινό μου ξεκίνημα στο The Wooster Group, έναν θίασο με έδρα τη Νέα Υόρκη, είχαμε συχνά πολύ μικρό κοινό σε ορισμένες από τις παραστάσεις μας. Συνήθως, ο κανόνας ήταν ότι αν οι ηθοποιοί ήταν περισσότεροι από το κοινό, μπορούσαμε να επιλέξουμε να ακυρώσουμε την παράσταση. Αλλά δεν το κάναμε ποτέ. Πολλά από τα μέλη του θιάσου δεν είχαν εκπαιδευτεί στο θέατρο, αλλά ήταν άνθρωποι διαφορετικών ειδικοτήτων που συναντήθηκαν για να κάνουν θέατρο, οπότε το «η παράσταση πρέπει να συνεχιστεί» δεν ήταν πραγματικά το μάντρα μας, ωστόσο αισθανόμασταν υποχρέωση να τηρήσουμε το ραντεβού μας με το κοινό.

Συχνά επίσης κάναμε πρόβες κατά τη διάρκεια της μέρας και το βράδυ παρουσιάζαμε το υλικό ως έργο σε εξέλιξη. Μερικές φορές αφιερώναμε χρόνια ολόκληρα σε μια παράσταση, ενώ συντηρούμασταν οικονομικά κάνοντας περιοδείες με παλαιότερες παραστάσεις. Το να δουλεύω για χρόνια πάνω σε ένα έργο καταντούσε συχνά κουραστικό για μένα και έβρισκα τις πρόβες κάπως επίπονες, αλλά αυτές οι παραστάσεις των έργων σε εξέλιξη ήταν πάντα συναρπαστικές, ακόμα και αν το μικρό κοινό ήταν μια καταδικαστική ετυμηγορία για το μέγεθος του ενδιαφέροντος για αυτό που κάναμε. Αυτό με έκανε να συνειδητοποιήσω ότι, ανεξάρτητα από το πόσο μικρό ήταν το κοινό, οι θεατές ως μάρτυρες έδιναν στο θέατρο νόημα και ζωή.

Όπως λένε και οι πινακίδες στις αίθουσες τυχερών παιχνιδιών: «ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΠΑΡΩΝ ΓΙΑ ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΕΙΣ». Η εμπειρία που μοιραζόμαστε σε πραγματικό χρόνο μιας πράξης δημιουργίας, ακόμα κι αν έχει επενδυθεί μουσικά και σχεδιαστεί σκηνικά αλλά είναι πάντα διαφορετική, είναι οπωσδήποτε η προφανής δύναμη του θεάτρου.

Από κοινωνικής και πολιτικής απόψεως, το θέατρο δεν ήταν ποτέ άλλοτε τόσο ζωτικής σημασίας για την κατανόηση του εαυτού μας και του κόσμου.

Ο «ελέφαντας στο δωμάτιο» είναι οι νέες τεχνολογίες και τα κοινωνικά δίκτυα, που υπόσχονται σύνδεση, αλλά φαίνεται να έχουν κατακερματίσει και απομονώσει τους ανθρώπους. Χρησιμοποιώ τον υπολογιστή μου καθημερινά, αν και δεν διαθέτω προφίλ στα κοινωνικά δίκτυα, έχω αναζητήσει τον εαυτό μου στο Google ως ηθοποιό και έχω συμβουλευτεί την τεχνητή νοημοσύνη για πληροφορίες. Αλλά θα πρέπει να είναι κανείς τυφλός αν δεν μπορεί να αναγνωρίσει ότι η ανθρώπινη επαφή κινδυνεύει να αντικατασταθεί από σχέσεις με συσκευές. Ενώ ορισμένες τεχνολογίες είναι πολύ χρήσιμες, το πρόβλημα του να μην γνωρίζουμε ποιος βρίσκεται στην άλλη άκρη του κύκλου επικοινωνίας είναι βαθύ και συμβάλλει σε μια κρίση αλήθειας και πραγματικότητας. Ενώ το διαδίκτυο μπορεί να εγείρει ερωτήματα, πολύ σπάνια συλλαμβάνει την αίσθηση του θαυμασμού που προκαλεί το θέατρο. Έναν θαυμασμό που βασίζεται στην προσοχή, την εμπλοκή και τη δημιουργία μιας αυθόρμητης κοινότητας μεταξύ αυτών που είναι παρόντες σε έναν κύκλο δράσης και αντίδρασης.

Ως ηθοποιός και θεατρικός δημιουργός, εξακολουθώ να πιστεύω στη δύναμη του θεάτρου. Σε έναν κόσμο που φαίνεται να γίνεται όλο και πιο διχαστικός, χειραγωγικός και βίαιος, η πρόκληση για εμάς τους ανθρώπους του θεάτρου είναι να αποφύγουμε να φθείρουμε το θέατρο σε μια αποκλειστικά εμπορική επιχείρηση αφιερωμένη στην ψυχαγωγία μέσω της απόσπασης της προσοχής ή σε έναν στεγνό θεματοφύλακα των παραδόσεων, αλλά μάλλον να καλλιεργήσουμε τη δύναμή του να συνδέει ανθρώπους, κοινότητες, πολιτισμούς και πάνω απ' όλα να αμφισβητεί το πού οδεύουμε...

Το σπουδαίο θέατρο αμφισβητεί τον τρόπο σκέψης μας και μας ενθαρρύνει να φανταστούμε όσα φιλοδοξούμε.

Είμαστε κοινωνικά όντα και βιολογικά προορισμένοι να αλληλεπιδρούμε με τον κόσμο. Κάθε αισθητήριο όργανο είναι μια πύλη συνεύρεσης και μέσω αυτής της συνεύρεσης καταφέρνουμε να ορίσουμε με μεγαλύτερη ακρίβεια ποιοι είμαστε. Μέσω της αφήγησης, της αισθητικής, της γλώσσας, της κίνησης, της σκηνογραφίας, το θέατρο ως ολοκληρωμένη μορφή τέχνης μπορεί να μας κάνει να δούμε τι ήταν, τι είναι και τι θα μπορούσε να είναι ο κόσμος μας.

Willem DAFOE

*Μετάφραση στα ελληνικά από το αγγλικό πρωτότυπο: Γόλα Κλείτου
για το Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου (ΚΚΔΙΘ)*